

צא א מיי פ"ג מהל' גירושין הלכה יא ועין בהגות ובמנוד משה סמג עשין מח טושי"ע אה"ע סי' קלב סעיף ד: **צב** ב ג מיי פ"ג ע"ש הל' כח סמג עשין ג טושי"ע אה"ע סי' י"ח סעיף ד: **צג** ד ה מיי פ"ג ע"ש דין זה לא מוזכר ברמב"ם ועין בב"י סי' קלב ע"ש סמג ע"ש טושי"ע אה"ע סי' קלב סעיף ד: **צד** ו מיי פ"ג ע"ש הלכה כח טושי"ע אה"ע סי' י"ח סעיף ד:

הגהות הב"ח

(א) גמ' בכלל כל אלה ולמה: (ב) שם הכי מנהיגין אמרי לא משאלי כלי' ויבית אורב נמקס: (ג) תוב' ד"ה לרש"י וכו' וע"ל דממני' ג"כ עין בש"ת צ"ח סי' מ"טע ביאור דבור זה: (ד) ד"ה מלאו וכו' ויחוסה הדין: (ה) בא"י וב"ב מנח"ס דיבמות ג"כ דף ק"ק ע"א וע"ש בתוספות בד"ה אמר רבא:

מוסף רש"י

כדי נסבא. שאל ג' לזכור (טוטה י"ט) מדי דלא זכורין לדמיה ומיהי כתי' (קדושין ה'.) אין מעדיין. על הדין שמה, אלא על פירוש הפנים עם החוטם. אה"י הווא מה דפולחן פניו עם חוטמו, שכולן ילכו ויהיו שוה, אגל לא להווי בפולחן או שנטל חוטמו אין מעדיין עליו להשיא את אשתו, שמה אין הוא יבמות קב'. דמסקב לזון ריעע דדיס דוריא גלע"ז (קדושין פא. ע"ש.) מציאו קשור. המניח נט' להשיא ואבד הימנו (יבמות קכ.). בכיס או בארנקי. ומכיר את הכיס ואת הארנקי או שמצאו בין כליו. בין כי כימו ומכיר את הכיס ואת הטבעת שהן שלו (יבמות קכ.). כשר. ולא חיישין דלמא הא כיס והאי טבעת דלמא אמרינן הוא והוא גמ' אחר הוא (ס"ח.) אחד הלוח משלשה. אם שלשה טענות שללו אחד קן שלשה משלשה בני אדם. יחזיר. מואס. ללוח. דודאי פיעס והמזכיר לן, ומדו נפלו שאס מיהס נפלו מי קנאס לנקוס אחד (וע"י כ.). שלשה שלוו מן האחד. אם שלשה לויס הם שלוו מואס אחד. יחזיר. המואס, למלוה. שהדבר ידוע שמתנו נפלו (ס"ח.)

ת"ש חמור בסימני אוכף. כרייתא היא: דרש"הו אם הוא רמאי מאי לאו בסימניו. וא"ת דממני' (לקמן מח:) דיש מהאי קרא דלא יחזיר אף בסימניו וי"ל דאסמכתא היא דקתני עלה בצרייתא משכרו הרמאים התקינו אצל הכא משמע ליה שהיא דרשה גמורה מדקאמר וכי תעלה על דעתך לומר כו' (א) וע"ל דממני' מיירי ביזע שהיא רמאי לכן לריך עדים אצל הכא מיירי בסקת בני אדם:

מציאו (י) גמ' קשור בכיס יחזיר המוצא לשליח או לבעל השאלו בסימני הכיס: **ו(גי'הוש' אשאלה)**. וא"ת ולומה מהכא דסימניו דאורייתא וצפרק צתרא דיבמות (קד קכ. ושם ד"ה מלאו) פריך מנהל דסימניו דאורייתא וי"ל דמלי לאוקמה כגון שאסו שאצדו מלאו ומכיר הכיס בטבעות עין דכין שבעתו מלאו נאמן וה"ל הוה מלי למדמי התם: **כ"ס** וארנקי משום דממני. וא"ת והכמי לא תנחשו וי"ל בשליח צמה אשה (שבת דף טו.) אמרינן כל דבר שיש בו משום רפואה אין בו משום דרכי האמורי: **ואנא** יהיבנא סימנים מובהקין דידיה. לא מוצהקין ממס קאמר אלא מוצהקים מסמיני חזירו כמו זה ואמר ממה ארכו וזה אומר ממה רחבו ולקמן (דף מח:) גמי דקאמר לעולם גלימא מכריז ולא אמר סימניו מוצהקין התם גמי לאו מוצהקים ממס קאמר אלא שלא אמר סימנים טובים שיש בו כי אם כסימניו דסומקי וחזירו: מלא

לאהדורי גמ' אשה בסימנים אי אמרת דאוריית' אמרהדין ואי אמרת דרבנן כי עבוד רבנן תקנתא בממונא אבל באיסורא לא עבוד רבנן תקנתא ת"ש אף השמלה היתה בכלל כל אלו ולמה יצאת להקיש אליה ולומר לך מה שמלה מיוחדת שיש לה סימניו ויש לה תובעין חייב להכריז אף כל דבר שיש לו סימניו ויש לו תובעין חייב להכריז תנא תובעין אצמריכא ליה סימניו (כ) כדו נסבא ת"ש (ג) והיה עמך עד דרוש אחיך אותו וכי תעלה על דעתך שיתנגנו לו קודם שירדשנו אלא דרשהו אם רמאי הוא או אינו רמאי מאי לאו בסימניו לא בעדים ת"ש (ד) אין מעדיין אלא על פרצוף הפנים עם החוטם אע"פ שיש סימניו בגופו ובכליו שמע מינה סימניו לאו דאורייתא אמרי גופו דארוך גרין כליו דחיישינן לשאלה אי חיישינן לשאלה חמור בסימני אוכף היכי מהדרינן אמרי (ה) אוכף לא שאורי אינשי אוכפא משום דמסקב ליה לחמרא איבעית אימא כליו בחזירי ובסומקי אלא הא דתניא (ז) מציאו קשור בכיס או בארנקי ובטבעת או שמציאו בין כליו אפילו לזמן מרובה כשר ואי ס"ד חיישינן לשאלה כי מציאו קשור בכיס אמאי כשר ניהוש לשאלה אמרי כיס וארנקי ומטבעת הלא משאלי אינשי כיס וארנקי משום דממני וטבעת משום דמויף לימא כתנאי (י) אין מעדיין על השומא ואלעזר בן מהבאי אומו מעדיין על השומא מאי לאו בהא קמיפלגי דת"ק סבר סימניו דרבנן ואלעזר בן מהבאי סבר סימניו דאורייתא והכא בשומא מצויה בבן גילו שומא מצויה בן גילו ומ"ס שומא אינה מצויה בבן גילו איבעית אימא דכ"ע שומא אינה מצויה בבן גילו והכא (י) בסימניו העשוין להשתנות לאחר מיתה סימניו עשויים להשתנות לאחר מיתה ומר סבר סימניו אין עשויים להשתנות לאחר מיתה אב"א דכ"ע שומא אינה עשויה להשתנות לאחר מיתה וסימניו דרבנן והכא בשומא סימן מובהק הוא קמיפלגי מ"ס שומא סימן מובהק הוא ומ"ס שומא לאו סימן מובהק הוא אמר רבא את"ל סימניו לאו דאורייתא היכי מהדרינן אבידתא בסימניו דניחא ליה למוציא אבידה דנהדר בסימניו כי היכי דכי אבדה ליה לדידיה גמי נהדרו ליה בסימניו אמר ליה רב ספרא לרבא וכי אדם עושה טובה לעצמו בממון שאינו שלו אלא ניהא ליה לבעל אבידה למויה סימניו ולמשקליה מידע ידע דעדים לית ליה ומימר אמר כולי עלמא לא ידעי סימניו מובהקים דידיה ואנא יהיבנא סימניו מובהקים דידיה ושקלנא לא אלא הא דתנן (י) רבן שמעון בן גמליאל אומר אחד הלוח משלשה יחזיר ללוח שלשה שלוו מן האחד יחזיר למלוה ניהא ליה ללוח לאהדורי ליה למלוה אמר ליה התם סברא הוא (י) אחד הלוח משלשה שלוו מן האחד יחזור למלוה דגבי מלוה לא שכיחי ש"מ מלוה גפול שלשה שלוו מאחד יחזור למלוה דגבי מלוה שכיחי גבי לוח לא שכיחי אלא

לאהדורי גמ'. שאצד מן השליח המציאו קודם שנתן לה: **סקנתא**. לקמן בשמעתין מפרש מאי היא: **זממונא**. דהפקר צ"ד הפקרי: **סוצעין אצמריכא ליה**. קרא לתובעין אחא ולמעוטי מידי דאיראש ואפקריה: **כדי נסבא**. צלא מקרא אלא אסמכיהו אקרא בעלמא:

ס"ש. דאוקמינן לעיל חמור לסימני אוכף אתא: **אימא צעדי אוקף**. אם יש עדים המכריזן בטבעות עין לאוכף שהוא שלו מחזירין לו את החמור: **דרשהו**. והכי משמע עד דרוש אחיך אותו עד דרשך את אחיך: **ט צעדים**. שיציא עדים שהוא שלו: **אין מעדיין**. על אדם שמת להשיא את אשתו א"כ ראו פרצוף פניו שהוא עם החוטם: **דארוך או גון**. שאין זה סימן שהרבה ארוכין וגוונים יש: **פלוו**. בגדיו: **חיישינן**. שמא השאילם לאמר ואותו אחר ראו שמנו: **מסקב**. דורייס"ר צלע"ז: **חזירי או סומקי**. אין זה סימן שהרבה כלה יש: **מלאו קשור בכיס שלו או בארנקי כו'**. שליח המציא גמ' ואצד הימנו לאחר זמן מלאו קשור בכיס שלו או בארנקי כו': **זין פלוו**. כלי תשמישו שצביטו: **אפילו לזמן מרובה**. אע"ג דתנן (גיטין דף ס.) המציא גמ' ואצד הימנו מלאו לזמן מרובה פסול הכא כשר: **ניהוש לשאלה**. שמא השאיל כיסו לאחר והוא קשור בו: **דממני**. מנחשי ואומר סימן לאדם שמשאיל כיסו שמוכר לו מוצא: **דמויף**. שהיה לכל איש חותם ניכר בטבעתו וכשתולט שום דבר מזה ומסקבו וחותמו בטבעתו לפיכך אינו משאיל טבעתו שמא יעשה זה חותם כנגד חותמו ויזייף בו את שליחומי: **אין מעדיין על השומא**. המעדיין על האשה להשיאה ואמרו סימן היה בו שומא צאצד פלוני: **שומא**. וורוא"ה צלע"ז: **סימניו דרבנן**. וגבי אשת איש דאיסור דאורייתא הוא לא סמכינן עלייהו: **צנן גילו**. הנולד בטבעתו שנולדו צמול אחד: **בסימניו העשוין כו'**. אם עשוין להשתנות או אינן עשוין להשתנות. אם צמיי היתה שומא שחורה צמיות נעשית לצנה או אפוי: **מוצהק**. ואפילו סימניו דרבנן יש לסמוך על זה: **היכי מהדרינן**. כלומר מה תקנה ראו חכמים צדבר ליכנס כספק להחזיר ממנו למי שאינו שלו: **אלא ל"ג**: **וכי אדם עושה**. וצניחותא דמונא מאי איכפת לן אם מי שאצדה ממנו לא ינחא ליה: **אלא**. אמר רבא כל אוצדי אבידה ניהא ליה שמהא דת זו צישראל למיחב סימניו ובשפתיה יעלנה. מאי טעמא: **מידע ידע דעדים לים ליה**. פעמים שאין לו עדים עליה ואם יזיקוקו לעדים לא תצא לעולם לידו ומימר אמר טוב לי שיחזיריה לכל האומר סימניה דלא שכיחא דנימא סימניו אלא

אביעיא להו סימניו דאורייתא או דרבנן וכו' וסימניו כדו נסבא פי' אגב גריה הוכיח משנתנו הסימניו ולא דוקא הן. ת"ש חמור בסימני אוכף. פי' אוכף הוא שלפפנים נתון על המרדעת של חמור כדו למנוע (א) חבור המשו על גבי חמור. ת"ש דתנן בהאשה פרק בתרא דיבמות אין מעדיין אלא על פרצוף פנים עם החוטם אע"פ שיש סימניו בגופו כלומר איש נותנין העדים סימניו פרצופו ואמרי מי שפרצופו כך וכך ראינוהו שמת משיאין את אשתו. ופרקי' גופו דארוך גרין כליו סימן מובהק הוא כליו חיישינן שמא שאולין היו לו ומקשי' אי הכי חמור בסימני אוכף גמי דלמא שאול הוא ואפי"ג דיאכא שהיו (ג) האי דיכוכף היא גברא הוא נימא דלמא השאילו לאחרים דהא אמרת גבי כליס חיישינן לטאלה. ופרקי' אוכף לא מושלי אינשי למה כי פעמי' שתהיה בהמת בעל האיכוכף רזה ובהמת השואל שמה וכשתתני עליה זה האיכוכף מתפתח ושל המשאיל מסקה פי' עושה בה חבורה כדגרוסי (ג) במשקין סקבא דשתא ריבלא. אלא הא דתניא מצא לגט קשור בכיס בארנקי בטבעת או שמציאו בכליו אפי' לזמן מרובה כשר ואי חיישינן לשאלה אמאי כשר ניהוש דלמ' השאיל כיסו או טבעתו או ארנקי שלו לאדם אחר והוא קשור זה הגט עמהם וגט זה של אדם אחר הוא ואינו זה הגט שהיה בידו של משאיל. ופרקי' כיס וטבעת וארנקי לא מושלי

לאהדורי גמ'. שאצד מן השליח המציאו קודם שנתן לה: **סקנתא**. לקמן בשמעתין מפרש מאי היא: **זממונא**. דהפקר צ"ד הפקרי: **סוצעין אצמריכא ליה**. קרא לתובעין אחא ולמעוטי מידי דאיראש ואפקריה: **כדי נסבא**. צלא מקרא אלא אסמכיהו אקרא בעלמא:

לאהדורי גמ' אשה בסימנים אי אמרת דאוריית' אמרהדין ואי אמרת דרבנן כי עבוד רבנן תקנתא בממונא אבל באיסורא לא עבוד רבנן תקנתא ת"ש אף השמלה היתה בכלל כל אלו ולמה יצאת להקיש אליה ולומר לך מה שמלה מיוחדת שיש לה סימניו ויש לה תובעין חייב להכריז אף כל דבר שיש לו סימניו ויש לו תובעין חייב להכריז תנא תובעין אצמריכא ליה סימניו (כ) כדו נסבא ת"ש (ג) והיה עמך עד דרוש אחיך אותו וכי תעלה על דעתך שיתנגנו לו קודם שירדשנו אלא דרשהו אם רמאי הוא או אינו רמאי מאי לאו בסימניו לא בעדים ת"ש (ד) אין מעדיין אלא על פרצוף הפנים עם החוטם אע"פ שיש סימניו בגופו ובכליו שמע מינה סימניו לאו דאורייתא אמרי גופו דארוך גרין כליו דחיישינן לשאלה אי חיישינן לשאלה חמור בסימני אוכף היכי מהדרינן אמרי (ה) אוכף לא שאורי אינשי אוכפא משום דמסקב ליה לחמרא איבעית אימא כליו בחזירי ובסומקי אלא הא דתניא (ז) מציאו קשור בכיס או בארנקי ובטבעת או שמציאו בין כליו אפילו לזמן מרובה כשר ואי ס"ד חיישינן לשאלה כי מציאו קשור בכיס אמאי כשר ניהוש לשאלה אמרי כיס וארנקי ומטבעת הלא משאלי אינשי כיס וארנקי משום דממני וטבעת משום דמויף לימא כתנאי (י) אין מעדיין על השומא ואלעזר בן מהבאי אומו מעדיין על השומא מאי לאו בהא קמיפלגי דת"ק סבר סימניו דרבנן ואלעזר בן מהבאי סבר סימניו דאורייתא והכא בשומא מצויה בבן גילו שומא מצויה בן גילו ומ"ס שומא אינה מצויה בבן גילו איבעית אימא דכ"ע שומא אינה מצויה בבן גילו והכא (י) בסימניו העשוין להשתנות לאחר מיתה סימניו עשויים להשתנות לאחר מיתה ומר סבר סימניו אין עשויים להשתנות לאחר מיתה אב"א דכ"ע שומא אינה עשויה להשתנות לאחר מיתה וסימניו דרבנן והכא בשומא סימן מובהק הוא קמיפלגי מ"ס שומא סימן מובהק הוא ומ"ס שומא לאו סימן מובהק הוא אמר רבא את"ל סימניו לאו דאורייתא היכי מהדרינן אבידתא בסימניו דניחא ליה למוציא אבידה דנהדר בסימניו כי היכי דכי אבדה ליה לדידיה גמי נהדרו ליה בסימניו אמר ליה רב ספרא לרבא וכי אדם עושה טובה לעצמו בממון שאינו שלו אלא ניהא ליה לבעל אבידה למויה סימניו ולמשקליה מידע ידע דעדים לית ליה ומימר אמר כולי עלמא לא ידעי סימניו מובהקים דידיה ואנא יהיבנא סימניו מובהקים דידיה ושקלנא לא אלא הא דתנן (י) רבן שמעון בן גמליאל אומר אחד הלוח משלשה יחזיר ללוח שלשה שלוו מן האחד יחזיר למלוה ניהא ליה ללוח לאהדורי ליה למלוה אמר ליה התם סברא הוא (י) אחד הלוח משלשה שלוו מאחד יחזור למלוה דגבי מלוה לא שכיחי ש"מ מלוה גפול שלשה שלוו מאחד יחזור למלוה דגבי מלוה שכיחי גבי לוח לא שכיחי אלא

דידה אלא דכ"ע לא ידעי כו': **אלא הא דתנן כו'**. ואמרו להחזיר לו למלוה צלא עדים בסימניו זה שאומר שלשה היו ומשלשה לויס ואם מן הלוח נפלו שכבר פרעם מי נחא ליה בתקנה זו שיתנם המואס לכל הצא ונותן סימניהם והלא טוב לו שיהו מנוחים ציד המואס עולמית דכל זמן שהם צידו ולא יחזירם למלוה הרי הם כשורפים ולא נחא דליהדר להו בסימניו דלמא מיתרמי ידע מלוה בסימניהן: **הסם**. בסימניו כי האי לא איכפת לן צניחותא דלוה דודאי לאו מיניה נפיל דהנן שטרי אחרייני מאי צעו צניה: **אלא**

אינשי ופשוטה היא. והא דאמרי' אין מעדיין על השומא. ושומא מצויה בבן גילו וסימניו עשויין להשתנות אחר המיתה כולן פשוטות הן. וסוגיין דשמעתין מאן דאמר סימניו דאורייתא היינו דמהדרינן אבידתא בסימניה ואפי' למאן דאמר סימניו לאו דאורייתא הן אם הן (ז) סימניו מהדרינן לה לאבידה

(א) (ר"ה ה. וי"ג.) א לקמן כה. א יבמות קכ. (בספרות מי: א.) ד יבמות קכ. (גיטין מ: א.) ס יבמות קכ. א עס יבמות אימא בשומא העשויה כו' וע"ש, א לעיל כה. ח ט שם. ט (נ) ועל המאור הקשה לפירושו דמ"ל משמלה וכו' ופי' הוא שיציא עדים שאינו רמאי כו' וע"ש, א כש"ל מ"ז ועשה הכל דבור אתא,

תורה אור השלם

1 ואם לא קרוב אחיך אלך ולא ידענו ואסתפו אל תוך ביתך ויקח עמך עד דרש אחיך אותו וקשבתו לו: דברים כב ב

לעזי רש"י

דורייס"ר (הירוששי"ר). לפצור, לשפסף (את גב החמור באוכף. שאנו הולס אותו). ורוא"ה (הירוא"ה). שומא.

רבינו הגנאל

אביעיא להו סימניו דאורייתא או דרבנן וכו' וסימניו כדו נסבא פי' אגב גריה הוכיח משנתנו הסימניו ולא דוקא הן. ת"ש חמור בסימני אוכף. פי' אוכף הוא שלפפנים נתון על המרדעת של חמור כדו למנוע (א) חבור המשו על גבי חמור. ת"ש דתנן בהאשה פרק בתרא דיבמות אין מעדיין אלא על פרצוף פנים עם החוטם אע"פ שיש סימניו בגופו כלומר איש נותנין העדים סימניו פרצופו ואמרי מי שפרצופו כך וכך ראינוהו שמת משיאין את אשתו. ופרקי' גופו דארוך גרין כליו סימן מובהק הוא כליו חיישינן שמא שאולין היו לו ומקשי' אי הכי חמור בסימני אוכף גמי דלמא שאול הוא ואפי"ג דיאכא שהיו (ג) האי דיכוכף היא גברא הוא נימא דלמא השאילו לאחרים דהא אמרת גבי כליס חיישינן לטאלה. ופרקי' אוכף לא מושלי אינשי למה כי פעמי' שתהיה בהמת בעל האיכוכף רזה ובהמת השואל שמה וכשתתני עליה זה האיכוכף מתפתח ושל המשאיל מסקה פי' עושה בה חבורה כדגרוסי (ג) במשקין סקבא דשתא ריבלא. אלא הא דתניא מצא לגט קשור בכיס בארנקי בטבעת או שמציאו בכליו אפי' לזמן מרובה כשר ואי חיישינן לשאלה אמאי כשר ניהוש דלמ' השאיל כיסו או טבעתו או ארנקי שלו לאדם אחר והוא קשור זה הגט עמהם וגט זה של אדם אחר הוא ואינו זה הגט שהיה בידו של משאיל. ופרקי' כיס וטבעת וארנקי לא מושלי

(א) גמ' בכלל כל אלה ולמה: (ב) שם הכי מנהיגין אמרי לא משאלי כלי' ויבית אורב נמקס: (ג) תוב' ד"ה לרש"י וכו' וע"ל דממני' ג"כ עין בש"ת צ"ח סי' מ"טע ביאור דבור זה: (ד) ד"ה מלאו וכו' ויחוסה הדין: (ה) בא"י וב"ב מנח"ס דיבמות ג"כ דף ק"ק ע"א וע"ש בתוספות בד"ה אמר רבא: